KUNTALIITTO | Kommun-förbundet

LAUSUNTO
20.10.2021
970/03.01.01/2021

Liikenne- ja viestintävaliokunta

Asiantuntijapyyntö 22.10.2021

U 53/2021 vp VN kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöönotosta

Kuntaliitto toteaa, että siirtymä fossiilittomaan liikkumiseen edellyttää vaihtoehtoisten käyttövoimien jakeluinfrastruktuurin kehittämistä sellaisessa tahdissa, että siitä ei muodostu pullonkaulaa ajoneuvokannan uudistumiselle ja vähäpäästöisten käyttövoimien käyttöönotolle. Komission tavoitteet vähimmäisvaatimukset täyttävän jakeluinfrastruktuurin käyttöönotosta kaikissa jäsenvaltioissa ovat kannatettavia kuten myös infrastruktuurin yhteensopivuuden varmistaminen. Kuluttajien kannalta on tärkeää edistää myös jakeluinfran ja siihen liittyvien palveluiden yhteentoimivuutta, jotta palvelutason heikkoudet eivät muodostu käytön esteeksi.

Vaihtoehtoisten käyttövoimien julkista lataus- ja tankkausinfraa koskevien jäsenvaltioita sitovien vähimmäisvaatimusten **kohdentaminen TEN-T verkolle on perusteltua**. Kuntaliitto pitää tärkeänä, että asetuksen vaatimukset ovat tasapainossa CEF-rahoitustuen jäsenvaltioille mahdollistaman tuen kanssa, ja että ne kannustavat myös markkinapohjaisiin ratkaisuihin. Suomen tulee kansallisin toimenpitein ja tuin kehittää jakeluinfraa myös sitovien tavoitteiden ulkopuolisilla alueilla.

Suomella on vielä kirittävää henkilöautojen peruslatauspisteiden ja pikalatauspisteiden toteutuksen osalta suhteessa asetusehdotuksen vaatimuksiin. **Raskaan liikenteen lataus- ja tankkausinfran** kannalta on tärkeää, että vähimmäisvelvoitteet eivät ole kategorisia, vaan ne huomioivat olosuhteet kuten pitkät välimatkat ja markkinakysynnän. Vaatimusten toteutuksessa tulisi olla **joustoa** sellaisissa olosuhteissa, joissa kysyntää ei ole riittävästi tai kustannukset ovat suhteettomia hyötyihin nähden.

Satamien osalta on ilmeistä, että investoinnit jakeluinfraan edellyttävät tukirahoitusta. Toisaalta investoinneista tulisi satamissa kannattavampia, jos maasähköinvestointien edellytyksenä olevia kriteerejä, kuten käyntikertalukuja, nostettaisiin ja markkinalähtöisyyttä painotettaisiin enemmän. Myös merenkulun LNG:n jakeluinfraa koskevassa säädöksessä tulee olla selkeä **markkinaehtoisuuden painotus**.

Suomen Kuntaliitto
www.kuntaliitto.fi
etunimi.sukunimi@kuntaliitto.fi

Finlands Kommunförbund
www.kommunforbundet.fi
fornamn.efternamn@kommunforbundet.fi

KUNTALIITTO | Kommun-förbundet

LAUSUNTO
20.10.2021
970/03.01.01/2021

Suomen on tärkeää viestiä komissiolle myös biokaasun liikennekäytön potentiaalista ja vaikuttaa siihen, että **biokaasu sisällytetään** asetuksessa kaasun määritelmään. Sisältyyhän biokaasu raskaan kaluston (kuorma-autot N2 ja N3, linja-autot M3) osalta myös ns. puhtaan kaluston määritelmään (EU direktiivi 2019/1161). EU:lta odotetaan johdonmukaisuutta vähäpäästöisten ja vaihtoehtoisten käyttövoimien määrittelyssä, jotta toimintaympäristö on liikennealalle ja toimijoille ennustettava. Asetusehdotuksessa mainitaan nyt kaasuinfrastruktuurin osalta vain nesteytetty kaasu, joka on määritelty fossiiliseksi maakaasuksi.

Vaikka vetyteknologia ei ole vielä lyönyt liikennekäytössä läpi, tulee kehitykseen varautua myös **vetyasemien** osalta, jotta puuttuva jakeluinfra ei muodostu tulevan kysynnän esteeksi. Kuntaliitto yhtyy valtioneuvoston kantaan siinä, että asetusehdotuksessa esitetyt sitovat vähimmäisvelvoitteet vetyasemien toteutuksen osalta vuoteen 2030 mennessä ovat Suomen osalta liian jäykät ja tiukat. Vaaditut investoinnit muodostuisivat mittaviksi, vaikka kysyntä ja sen edellytykset puuttuisivat. Asetuksen on tärkeää sisältää joustomahdollisuuksia vedyn liikennekysynnän sekä jäsenvaltion ajoneuvokannan, liikennejärjestelmän ja maantieteellisten olosuhteiden suhteen. Kuitenkin on tärkeää myös huomata, että vetyasemien toteutuksen käynnistyminen todennäköisesti edellyttää **yhteiskunnan tukea**.

Raskas hyötyajoneuvo on asetusehdotuksessa määritelty kattamaan myös **linja-autot** (M2 ja M3). Esimerkiksi paikallisliikenteen linja-autot käyttävät kuitenkin tyypillisesti omia lataus- ja tankkauspisteitään, eivätkä niinkään asetusehdotuksen soveltamisalaan kuuluvaa julkista infrastruktuuria. Jakeluinfran **yhteentoimivuuden** varmistaminen on kuitenkin tärkeää asetusehdotuksen tavoitteiden mukaisesti. Se edistää myös varautumista erityistilanteisiin ja huoltovarmuuden tavoitteita.

Asetusesityksen **vaikutusten arviointia** on syytä **täydentää** esimerkiksi sen osalta, mitä vähimmäisvaatimusten toteuttaminen edellyttää sähköverkon kapasiteetin riittävyyden ja investointitarpeiden kannalta. Satamien investointitarpeiden vaikutuksia tulisi tarkastella laajemmin kuin vain alusten maasähkökytkentöjen pohjalta.

Kuntaliitto pitää erittäin tärkeänä valtioneuvoston kirjelmässä esille tuotua näkökohtaa, että ehdotuksen jatkovalmistelussa on syytä arvioida, voidaanko komission esittämällä tukiosuudella saavuttaa ehdotuksen vähimmäisvaatimukset täyttävä lataus- ja tankkausverkosto myös alueilla, jossa infrastruktuuri ei kysynnän puuttuessa rakennu markkinaehtoisesti.

Samalla Suomen tulisi vaikuttaa siihen, että vaatimusten toteuttamiseen käytettävä **CEF-rahoitus ja sen instrumentit (nykyisin blending-rahoitus) olisivat nykyistä tasapuolisemmat eri jäsenvaltioille** ja Suomikin pääsisi rahoituksesta hyötymään. Komission tulisi varmistaa asettaessaan vaatimuksia jäsenvaltioille, että toteutusta tukevat

Suomen Kuntaliitto
www.kuntaliitto.fi
etunimi.sukunimi@kuntaliitto.fi

Finlands Kommunförbund
www.kommunforbundet.fi
fornamn.efternamn@kommunforbundet.fi

rahoituskeinot ovat jäsenvaltioille tasapuoliset ja tukea saadaan sinne, missä infra ei markkinaehtoisesti rakennu.

Kuntaliitto painottaa, että jakeluinfran toteutuksen tukeminen on ensiarvioisen tärkeää myös **TEN-T verkon ulkopuolisilla alueilla**. Tärkeä rahoitusinstrumentti tässä on Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyvä Julkinen liikennesähkön ja -kaasun lataus- ja tankkausinfrastruktuuri -toimenpide. Sen avulla tulisi parantaa myös julkisille hankintayksiköille, kuten kunnille, kuljetuspalveluita tuottavien yritysten edellytyksiä ns. puhtaiden ajoneuvojen hankintaan ja tarjontaan.

SUOMEN KUNTALIITTO

Johanna Vilkuna
Kehittämispäällikkö

Vesa Peltola
Energia-asiantuntija

